

ΕΝΟΤΗΤΑ 19

Μεγάλα κείμενα

κατανόηση

1. Ξαναδιαβάζω τα κείμενα και βάζω X στο σωστό:

■ Κάποτε θα σώσει ένα καράβι ένας

λιμενοφύλακας.
νυκτοφύλακας.
δασοφύλακας.
φαροφύλακας.

■ Ο πρωθυπουργός θα του δώσει

εισιτήρια.
διαβατήρια.
συγχαρητήρια.

κατανόηση

2. Σε ποια από τα κείμενα υπάρχουν οι παρακάτω απόψεις:

α. Τα παιδιά ονειρεύονται έναν κόσμο χωρίς πολέμους.

.....
.....

β. Τα παιδιά ζητούν την προσοχή και την αναγνώριση των μεγάλων.

.....
.....

γ. Ονειρεύονται μια ζωή δίπλα στη φύση.

.....
.....

Τίνος είναι το καπέλο;

Ένα παλιό καπέλο έφερε από το κελάρι ο θεός Ιάσων και η συζήτηση φούντωσε. Όλοι άρχισαν να αναρωτιούνται τίνος είναι το καπέλο. Ο καθένας έλεγε το δικό του:

ΕΛΠΙΔΑ: Ενός αξιωματικού του στρατού;

ΙΑΣΩΝ: Οι αξιωματικοί όμως, έχουν χακί καπέλα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ: Ενός αστυνομικού;

ΦΑΝΗΣ: Ίσως. Όμως, ποιος ήταν αστυνομικός από την οικογένειά μας;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ: Ενός ταχυδρόμου τότε;

ΕΛΣΑ: Βέβαια, ο Άγγελος, ο αδελφός της θείας της Νίκης, της πρώτης μας εξαδέλφης, ήταν ταχυδρόμος επί δύο χρόνια!

ΕΛΠΙΔΑ: Αλλά μπορεί να 'ναι κι ενός ναυτικού!

ΙΑΣΩΝ: Ίσως, αφού τα καπέλα των ναυτικών έχουν και άσπρο χρώμα.

ΦΑΝΗΣ: Ενός καπετάνιου, λοιπόν!

ΕΛΣΑ: Α! του θείου του Στέλιου, του αδελφού του παππού· αυτός ήταν καπετάνιος στην Κάλυμνο, πριν έρθει στην Αμερική.

ΙΑΣΩΝ: Μα κι ο Ιάκωβος, ο άλλος αδελφός του Στέλιου, δεν ήταν κι αυτός κάποτε ανθυποπλοίαρχος;

ΕΛΣΑ: Εγώ τον Ιάκωβο τον θυμάμαι πρώτο καπετάνιο¹!

1. πρώτος καπετάνιος= πλοίαρχος

γραμματική

3. Εσείς τι νομίζετε; Τίνος είναι το καπέλο;

Νομίζω ότι

.....

.....

.....

γραμματική

4. Διαβάζω τον διάλογο και συμπληρώνω τα κενά:

Ενικός αριθμός

ο ναυτικός	ο ταχυδρόμος	ο _____
τον ναυτικό	τον ταχυδρόμο	τον Άγγελο
του _____	του _____	του Άγγελου

Πληθυντικός αριθμός

οι ναυτικοί	οι ταχυδρόμοι
τους ναυτικούς	τους ταχυδρόμους
των _____	των ταχυδρόμων

Προσέχω και μαθαίνω:

ο άγγελος	ο ανήφορος	ο Άγγελος	ο Θόδωρος
αλλά	και	ή	
του αγγέλου	του ανήφορου	του Άγγελου	του Θόδωρου
οι άνθρωποι		οι αντίλαλοι	
τους ανθρώπους	αλλά	τους αντίλαλους	
των ανθρώπων		των αντίλαλων	

Λέμε, λοιπόν: Η μητέρα του **Άγγελου** μόλις τηλεφώνησε.
Μένω στην οδό **Αγγέλου** Σικελιανού.

Ξέρουμε ότι τα κύρια ονόματα δεν έχουν πληθυντικό αριθμό.

αλλά

Στον τηλεφωνικό κατάλογο βρίσκουμε πολλούς **Ξενόπουλους**.
Μερικοί **Ξενόπουλοι** κατάγονται από τη Ζάκυνθο. Το όνομα όμως,
των **Ξενόπουλων** είναι περισσότερο γνωστό από τον συγγραφέα
Γρηγόριο **Ξενόπουλο**. Ο Γρηγόριος **Ξενόπουλος** ήταν ο διευθυντής
του περιοδικού "Διάπλασις των Παίδων" για πολλά χρόνια. Τα
θεατρικά έργα του **Ξενόπουλου** παίζονται πολύ συχνά.

ο Ξενόπουλος		οι Ξενόπουλοι
του Ξενόπουλου	και	των Ξενόπουλων
τον Ξενόπουλο		τους Ξενόπουλους

ακρόαση

5. Ακούω το κείμενο «Το κυνήγι του θησαυρού» και συμπληρώνω:

Το κυνήγι του Ο του
"Ψηλορείτης" κάθισε σκεπτικός στη ρίζα του
Ο φυσούσε δυνατά. Πέρα, στον
άκουγε όλο και πιο καθαρά τον από τους
..... των άλλων ομάδων που πλησίαζαν. Υπήρχε
..... να τον προφτάσουν, οπότε θα έπρεπε να μοιραστούν
το μήνυμα, που με τόσο είχε βρει. Ο
έπρεπε να λυθεί αμέσως: Ο πατέρας κι ο πέταξαν
μακριά.
Ο τον ένα τους θα τον χαρίσει στον
'Όμως, ο βασιλιάς χρόνια θα ζει μέσα στους των
.....τους.

Η οδός που πρέπει να ακολουθήσει ο πρωταγωνιστής της ιστορίας
λέγεται..... και ο αριθμός είναι

σύνταξη

6. Αλλάζω τη σειρά των λέξεων στις παρακάτω προτάσεις, απαντώντας κάθε φορά στις ερωτήσεις, όπως στο παράδειγμα:

Ποιος κάνει τι;

Ο Στέλιος γράφει γράμμα

α. Τα παιδιά παίρνουν τηλέφωνο.

β.

Τι κάνει ποιος;

Γράμμα γράφει (ο Στέλιος)

.....

Κιθάρα παίζει η Ελένη.

σύνταξη

7. Συμπληρώνω τα κενά, με ερωτήσεις και απαντήσεις, όπως στο παράδειγμα:

Τι συμβαίνει;	Ο Κώστας	παίζει	μπάλα.
Τι κάνει ο Κώστας;		παίζει	μπάλα.
Τι παίζει;			Μπάλα!
Τι συμβαίνει	Η Μαρία	διαβάζει	εφημερίδα.
Τι κάνει η Μαρία;		διαβάζει	εφημερίδα.
Τι διαβάζει;			Εφημερίδα.
Τι συμβαίνει;	Ο Στέλιος	βλέπει	τηλεόραση.
Τι κάνει ο Στέλιος;		Βλέπει	τηλεόραση.
	Τα παιδιά	ζωγραφίζουν	τον τοίχο.
Τι κάνουν τα παιδιά;			

γράφω για τον εαυτό μου

8. Ζητήστε από τον/τη διπλανό/νή σας να απαντήσει στις παρακάτω ερωτήσεις, σ' ένα χωριστό φύλλο, χωρίς να γράψει όνομα. (15-20 λέξεις στην ερώτηση)

α. Ποια είναι η αγαπημένη σας ασχολία;

.....
.....
.....

β. Τι σχέδια έχετε για το μέλλον;

.....
.....
.....

γ. Τι ζητάτε από τους μεγάλους;

.....
.....
.....

δ. Γράψτε κάτι που κάνει τον/ τη διπλανό /ή σας να ξεχωρίζει (π.χ. γυαλιά, κόκκινη μπλούζα, ωραίο χαμόγελο...)

.....
.....
.....

γράφω για τον εαυτό μου

9. Ένα παιδί μαζεύει τα φύλλα και ο/η δάσκαλος/λα τα ξαναμοιράζει σε διαφορετικά παιδιά. Ο καθένας προσπαθεί να μαντέψει ποιος έγραψε τις απαντήσεις που έχει μπροστά του!

γράφω για τον εαυτό μου

10. Γράψτε τώρα εσείς οι ίδιοι τις απαντήσεις σας στις παραπάνω ερωτήσεις, έτσι ώστε να έχετε ένα κείμενο με θέμα τις δικές σας σκέψεις και ιδέες. Στο τέλος γράψτε όνομα και ημερομηνία, και κολλήστε, αν θέλετε, μια φωτογραφία σας.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Συμπληρώστε το παρακάτω ερωτηματολόγιο, ρωτώντας φίλους ή γνωστούς. Στο άλλο μάθημα, συζητήστε και συγκρίνετε τα αποτελέσματα.

α. Διαβάζεις συχνά εξωσχολικά βιβλία και περιοδικά; Αν ναι, σταύρωσε κάποια από τα παρακάτω:

- Λογοτεχνικά	☐	- Ιστορικά	☐
- Αστυνομικά	☐	- Επιστημονικής φαντασίας	☐
- Αισθηματικά	☐	- περιπέτειες	☐
- Άλλες προτιμήσεις	☐		

β. Πώς διασκεδάζεις καλύτερα και με ποιους; (βάλε 1, 2, 3... σε σειρά προτίμησης)

- Οικογένεια	☐	- Κινηματογράφος	☐
- Φίλοι	☐	- Θέατρο	☐
- Ελληνική κοινότητα	☐	- Εκδρομές	☐
- Άλλες προτιμήσεις	☐	- Χορός	☐

γ. Ασχολείσαι με κάποιο άθλημα; Πόσες ώρες την εβδομάδα;

.....

 (15-20 λέξεις)

δ. Πηγαίνεις στην εκκλησία; Πόσο συχνά;

.....

 (15-20 λέξεις)

ε. Ποια μέρα της εβδομάδας σου αρέσει περισσότερο και γιατί;

.....

 (15-20 λέξεις)